

GENERALITAT DE CATALUNYA
Departament de Territori i Sostenibilitat
Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic
Avinguda Diagonal 523 - 525
08029 Barcelona

Assumpte: **actualització del programa de restauració i el pla de gestió de residus miners de l'activitat extractiva Roumanie, promoguda per l'empresa Iberpotash, SA, al terme municipal de Súria (expedient AE84/0687-02)**

Benvolguts Senyors,

La Plataforma cívica Montsalat EXPOSA:

La tramitació

L'actualització del programa de restauració i pla de gestió de residus de l'explotació minera de Súria es sotmet a exposició pública acompanyat ja de l'informe-proposta favorable d'aquesta D.G. de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic. Quin sentit té aquest tràmit d'informació pública quan ja hi ha el veredicta a l'avançada, d'abans d'escoltar les probables al·legacions d'altres parts interessades?

Les al·legacions, com la present, han de ser ateses per la D.G. de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic. Les al·legacions poden influir substancialment aquest programa de restauració i pla de gestió de residus, més encara tenint en compte que, amb posterioritat a la seva redacció l'any 2015, la sentència del Jutjat Penal de Manresa que obliga Iberpotash a la restitució de les aigües salinitzades pels runams salins del Bages -també pels runams del Fusteret i de Cabanasses a Súria- ha esdevingut ferma i la Comissió de la Unió Europea ha publicat la seva Decisió del 31.08.2017 que determina l'existència d'ajuda indeguda de l'administració a Iberpotash en l'establiment de l'import de les fiances de restauració.

Els terminis excessius

Aquesta actualització del programa de restauració i gestió de residus pel conjunt de l'explotació minera de Súria ha estat redactada pels mateixos autors que l'actualització del programa de restauració i pla de gestió de residus de l'explotació de Sallent i Balsareny (expedient AE84/0643-02). Ambdós programes han estat tramitats en paral·lel a la DGQAiCC i a la DG d'Energia, Mines i Seguretat Industrial. En part, els dos programes són comuns.

En l'objectiu principal de la restauració dels grans runams salins, la diferència entre els dos programes rau en les dates: es preveu haver buidat de residus el runam del Cogulló, a Sallent, als voltants de l'any 2050 i el del Fusteret, a Súria, als voltants del 2090. S'aborda primer la restauració del Cogulló –si d'un projecte a 32 anys vista se'n pot dir primer- i uns 40 anys més tard començaria la restauració del Fusteret.

Allò expressat a l'al·legació de Montsalat al programa de Sallent referent a l'excessiva durada prevista per la restauració, a la fiança necessària per assegurar la retirada dels residus salins i a la imprescindible coordinació amb l'Agència Catalana de l'Aigua per la disponibilitat d'aigua pel procés de dissolució i de servei del col·lector de salmorres durant tants anys, s'aplica encara amb més motiu al programa de Súria perquè la hipoteca ambiental de l'explotació de potassa i sal comuna a Súria s'allarga molt més, durant gairebé tot un segle. No cal repetir l'argumentació aquí; adjuntem com annex núm.1 l'al·legació de Montsalat a

l'actualització al 2015 del programa de restauració de Sallent, amb el benentès que els raonaments s'apliquen amb escreix a Súria.

El model hidrològic dels runams salins

El document núm.45 del projecte que porta per títol "*annex 4.3 Estado del arte del conocimiento de la hidrología subterránea de los depósitos salinos*" sintetitza el comportament hidrològic dels runams salins, en base a estudis propis i a d'altres realitzats per tercers en models experimentals i en runams a Canadà i a Austràlia, i aplica aquest coneixement al comportament del runam del Fusteret.

Les principals conclusions d'aquest annex són dues. La primera, obtinguda a partir d'un model experimental propi és que l'evaporació des de la superfície d'un runam salí al Bages és de l'ordre de 121 L/m² per any. Aquest valor es compara amb d'altres proporcionats per tercers. La segona conclusió, fonamentada en bibliografia i més transcendent, és que els residus es compacten pel seu propi pes, que les seves porositat i permeabilitat disminueixen a la vegada que la densitat augmenta fins que els grans runams queden constituïts en dues parts diferenciades per la consistència i la permeabilitat: un nucli compacte d'una densitat de 2,2 g/cm³ i pràcticament impermeable, voltat per una capa exterior concèntrica per on salmorra originada per l'aigua de la pluja i la continguda als propis residus al ser abocats circula cap a la base.

Aquest és un annex certament important, perquè la principal qüestió ambiental dels runams salins és el control de la salmorra que generen.

És pertinent recordar que, malgrat els canals perimetrals, part de la salmorra subterrània generada pel runam del Fusteret s'escapa del control i salinitza el riu Cardener a l'alçada del barri del Fusteret, la font de la Filosa (Callús) i en conseqüència la riera de Bellver i el seu nivell freàtic, i la font de la Serra (Súria), aquesta captada i conduïda a la planta d'Iberpotash després de l'oportuna denúncia de Montsalat l'agost del 2013. Aquesta situació ha motivat la sentència 243/2 del 18.12.2014 del Jutjat Penal nr.1 de Manresa, ratificada posteriorment per l'Audiència Provincial i per tant ferma, per delictes ecològics de salinització de les aigües amb l'obligació a Iberpotash, encara pendent de complir, de la restitució de les aigües a les seves condicions inicials d'abans de l'existència del runam.

Analitzem doncs el detall del model hidrològic dels runams i l'aplicació de les seves conclusions al runam del Fusteret.

L'estimació de l'evaporació des de la superfície d'un runam prové d'un disseny experimental en el qual s'han utilitzat dos bidons idèntics plens de residus salins, un tapat i l'altre obert i per tant sotmès a la pluja, en els quals s'ha mesurat el volum de salmorra desguassada. Les entrades d'aigua contemplades han estat la humitat pròpia dels residus al moment d'abocar –que sabem ja que és de l'ordre del 8% en pes- i la pluja. S'ha quantificat la humitat dels residus com l'equivalent al volum total de salmorra desguassada pel bidó tapat durant els 3 mesos que ha durat l'experiment. La pluja s'ha mesurat a l'estació meteorològica de la planta d'Iberpotash a Sallent. Finalment, s'ha obtingut una estimació conservadora d'una evaporació de 121 L/m² i any mitjançant el càlcul "Evaporació" = "Pluja" + "Humitat dels residus (desguàs al bidó tapat)" – "Salmorra generada (desguàs al bidó obert)". Aquests 121 L/m² i any queden molt per sota dels 1160 L/m² i any en un tanc evaporimètric a l'estació meteorològica de La Culla, a Manresa.

A la interpretació de l'experiment s'ha menystingut l'absorció d'humitat de l'aire per higroscopicitat de la sal. Sense que l'omissió tingui transcendència pràctica perquè la mesura rellevant és el volum de salmorra desguassada al bidó obert, entenem que la magnitud calculada de 121 L/m² i any expressa l'intercanvi net de vapor d'aigua entre la superfície del runam i l'atmosfera, és a dir, el valor "Evaporació" – "Absorció". Precisament, la higroscopicitat de la sal explica en bona mesura perquè l'evaporació des de la superfície del

runam és només de l'ordre del 10% de l'evaporació potencial. El fet que la superfície sigui residus salins ho fa canviar tot.

El model hidrològic dels grans runams salins, amb un nucli impermeable i compacte i un volt permeable i porós per on circula avall la salmorra generada per la pluja i per la humitat dels propis residus -i caldria sumar-hi la generada per absorció d'humitat atmosfèrica-, transmet la falsa sensació que aquesta salmorra pot ser captada completament als runams del Bages mitjançant els canals i rases drenants perimetrals. Però si hom baixa al detall, s'adona que el model dóna unes dimensions per a la franja permeable exterior de 20 a 80 metres d'amplada, envoltant un nucli compacte de volum variable que depèn de les mides totals del runam. Si el contacte d'aquest volt exterior d'entre 20 i 80 metres amb la superfície del terreny original estigués ben impermeabilitzat i amb pendent cap a l'exterior, efectivament es podria recollir completament la salmorra generada a les rases perimetrals. Però aquest no és, lamentablement, el cas dels runams salins del Bages.

El runam de La Botjosa, a Sallent, està en bona part situat sobre terreny de terrassa pluvial especialment permeable. Les seves mides, molt inferiors a les que mostra el model, fan pensar que els residus hauran mantingut la porositat i la permeabilitat pràcticament en tota la massa del runam.

El runam del Cogulló, a Sallent, es troba en part sobre les calcàries anomenades precisament del Cogulló que cabussen al nord. L'aigua s'obre pas fàcilment per les esquerdes de la roca calcària, les quals amb el temps va engrandint per dissolució. Només aquelles superfícies a la base del Cogulló que s'han ocupat més darrerament han estat impermeabilitzades amb argila, però no són els 80 metres d'amplada ni, encara menys, són a tot el volt. D'acord amb el model, és d'esperar que la salmorra es filtri al subsòl en aquesta ampla franja en forma d'anell i circuli subterràniament pels estrats de calcàries. La salinització intensa de la riera de Soldevila, situada al vessant nord del Cogulló, confirma la predicció del model.

El runam del Fusteret, com el del Cogulló, està situat també sobre terreny molt majoritàriament sense impermeabilització prèvia i on hi ha estrats de roca calcària, aquí molt inclinats cap al sud-oest. El riu Cardener, que circula per l'oest del runam, és el curs d'aigua que resulta més perjudicat per la salmorra subterrània que s'escapa de control. El model que presenta el programa explica perquè, malgrat els canals perimetrals, part de la salmorra generada pel runam del Fusteret s'escapa del control, circula subterràniament i salinitza el riu Cardener a l'alçada del barri del Fusteret, la font de la Filosa (Callús) i en conseqüència la riera de Bellver i el nivell freàtic associat, i la font de la Serra (Súria), aquesta captada i conduïda a la planta d'Iberpotash després de la denúncia de Montsalat l'agost del 2013.

El comportament real dels runams salins del Bages sense impermeabilització prèvia del terreny, tal com és el runam del Fusteret, estarà en algun punt entre el model de "l'estat de l'art del coneixement de la hidrologia subterrània dels dipòsits salins" i el que anomenem model de la "bola seca" (annex 2), per analogia amb el funcionament de les boles casolanes per absorbir humitat, basades en la higroscopicitat del clorur càlcic i una reixa permeable a la base per on desguassa la salmorra. Ambdós models preveuen la circulació subterrània de salmorra.

L'incompliment del Conveni de col·laboració entre Iberpotash i l'Agència Catalana de l'Aigua per la recollida de surgències salines

El Conveni de col·laboració entre l'Agència Catalana de l'Aigua i Iberpotash SA per a la minimització i recollida de surgències salinitzades en l'àrea de la conca salina potàssica de la conca del Llobregat, signat el 13.12.2007, va incorporar poc després un annex amb el compromís de captar la surgència salina al riu Cardener a la zona del Fusteret. Aquest conveni es va integrar a l'autorització ambiental de l'explotació de Súria concedida el 2006 amb la redacció que transcrivim:

“Iberpotash, amb la participació conjunta de l’Agència Catalana de l’Aigua, ha d’interceptar la surgència del Fusteret per a la seva conducció fins al col·lector general de salmorres.”

La previsió, aleshores, era que la captació del Fusteret es realitzés en el període 2008-2009. Però a l’abril del 2018, aquesta captació de salmorra que s’incorpora al Cardener està per fer. A partir del Fusteret, el riu Cardener segueix superant el límit de salinitat de les aigües que es poden destinar a potabilització amb mitjans convencionals. La població de Castellgalí, l’única que gosa captar pel subministrament aigua del Cardener avall del Fusteret, té una aigua que pel seu excés de salinitat no es pot considerar potable, sinó només sanitàriament tolerable.

Aquest programa de restauració sotmès a informació pública contravé la sentència 242/14 del 18.12.2014 del Jutjat penal nr.1 de Manresa

La sentència ferma del Jutjat Penal núm. 1 de Manresa, de 18 de desembre de 2014, dictada en el procediment abreujat, 243/2012-T, confirmada per la Secció 8ª de l’Audiència Provincial de Barcelona, de 8 de febrer de 2016, condemna als responsables de l’empresa minera, i a la pròpia empresa subsidiàriament, per delictes ecològics. El veredicte judicial confirmat per l’Audiència es pronuncia en els següents termes literals:

“El coste económico de la recuperación ambiental hasta la eliminación de la elevada salinidad y los compuestos orgánicos volátiles que presentan las aguas de los pozos cuyas aguas no puedan ser destinadas al consumo humano o del ganado, así como a detener y paralizar los vertidos de lixiviados contaminantes de las aguas y provenientes de los residuos salinos depositados los escombros activos de Súria y Sallent y tomar aquellas medidas de restauración que sean necesarias para preservar y mantener el equilibrio ecológico perturbado, así como a asumir el coste económico de la recuperación ecológica, que suponga el retorno de los valores de salinidad de las aguas en los que tendrían en condiciones naturales y que tenían antes de la existencia de los escombros salinos de cada uno de los pozos, fuentes, torrentes y ríos que a continuación se relacionan:

Zona Súria: pozo del Fusteret, fuente de la Serra y filtraciones subterráneas de salmuera en el río Cardener pasado el barrio de Fusteret y en su canal del Fusteret, todos ellos por escombrera salina del Fusteret.

Zona Callús: pozo de cal Cots de la Riera, pozo de cal Francisquet, fuente de la Filosa y de Cal Planas y riera de Bellver, todos ellos por la escombrera salina del Fusteret.

Zona Santpedor: pozo de mas Lladó, fuente de Llussa, fuente Gran (o de las Escales, hoyo de las Aigües o mina de Santpedor) y torrente de Río Or a partir de la filtración en el tramo de la caseta de Llussa, todos ellos por escombrera salina del Cogulló.

Zona Sallent: pozo del Traval, pozo de Gerard, fuente del Borinot, fuente del Pitoi, surgencia donde la falla del Guix queda expuesta por la trinchera de la vía de los FGC, filtración en la orilla derecha del río Llobregat en Calzada en Can Carrera, torrente de mas Les Coves y riera de Soldevila desde la cabecera hasta el punto donde es desviado hacia el colector de salmueras, todos ellos debido a la escombrera salina del Cogulló; fuente de salinizada por escombrera salina de la Botjosa; y surgencia en el margen derecho del río Llobregat y filtración subterránea en el mismo tramo de río Llobregat en la Botjosa causadas mayoritariamente por escombrera salina de la Botjosa con aportación también de lixiviados de salmuera procedentes de la escombrera del Cogulló y que circulan por el plano de la falla del Guix.”

Aquesta sentència penal, i el judici en què es va pronunciar, van demostrar la realitat dels greus danys i impactes sobre l’ecosistema derivats de la contaminació de les aigües dels rius, rieres, torrents i aqüífers subterranis, amb mortaldat de la flora i fauna, directament relacionats amb la salinització provinent dels runams salins. A la vista del contingut del Programa de restauració, sembla que es perdi de vista l’obligació per part d’Iberpotash SA d’adreçar de forma immediata tots els seus esforços a la recuperació del dany ecològic causat i a la paralització dels abocaments de lixiviats contaminants de les aigües provinents dels residus salins actius dipositats a l’exterior, així com a l’adopció de totes aquelles mesures de restauració

necessàries per recuperar l'equilibri ecològic pertorbat, de forma que es retornin els valors de salinitat de les aigües en els que tindrien en condicions naturals i que tenien abans de l'existència del runam.

És oportú recordar la contundència de la Sentència confirmatòria de la Sec. 8ª de l'Audiència de Barcelona, de 8 de febrer de 2016, quan en el seu FJ2n, apartat 4t (pàgs. 17 a 19 de la sentència), anticipa i preveu ja el fet que hom pugui -millor dit, vulgui- contrariar o deixar sense executar part de la sentència condemnatòria, quan diu que (sic.):

“La obligación de reparar el daño causado y de restaurar el equilibrio del medioambiente a su situación anterior ha de constituir la forma más genuina y lógica de hacer frente a la responsabilidad civil dimanante en este caso del delito ecológica.”

Però a l'abril del 2018, la surgència salada de la font de la Filosa segueix salinitzant la riera de Bellver i el riu Cardener segueix salinitzat a partir del Fusteret.

El Decret 1/2017 de 3 de gener pel qual s'aprova el Pla de gestió del districte de la conca fluvial de Catalunya per al període 2016-2021 permet fer-nos una idea de l'afectació salina que sobre les aigües de la conca del Llobregat tenen els dipòsits salins i que els danys i perjudicis al medi persisteixen a dia d'avui.

Una vegada més, la insuficiència de totes les mesures que s'han pres fins ara per recollir els lixivats procedents dels runams salins queda demostrada pel resultat dels d'informes i anàlisis realitzats pels Agents de l'Àrea Central de Medi Ambient de la Direcció General de Policia, aportats el maig del 2017, en el marc de les diligències prèvies número 480/2015 que se segueixen també davant del Jutjat d'Instrucció núm. 5 de Manresa. Aquests informes han posat de manifest que continua existint una greu salinització de les aigües, que en cap cas és conseqüència d'una salinitat natural i que fa que es pugui parlar de que s'està incorrent en un nou delictes ecològic.

Totes aquestes circumstàncies obliguen a ser més exigents i escrupolosos. No es poden consentir tèbies declaracions d'intencions, en lloc d'adoptar efectives mesures de restauració i recuperació ecològica.

Sorprenentment, i en flagrant inconsistència en allò fonamental, el programa de restauració i pla de gestió de residus menysté el seu annex on estudia el model hidrològic i ignora la situació de salinització de les aigües de l'entorn. Més sorprenent és encara que la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic l'informi favorablement, donant per fet que, en contra de l'evidència sobre el terreny, en contra del model hidrològic que presenta la pròpia empresa explotadora i en contra de sentències fermes per delictes ecològic, que la qüestió de les aigües salinitzades que circulen subterràniament està resolta.

L'incompliment de l'obligació de captació d'aigües salinitzades -una obligació que, a més de ser legal, està explicitada al conveni de col·laboració amb l'ACA, a l'autorització ambiental i en una sentència penal-, no mereix la recompensa d'un informe ambiental favorable a aquest programa de restauració i pla de gestió de residus, sinó, ben al contrari, un informe negatiu que en comporti l'aturada de la tramitació fins a haver resolt la salinització per via subterrània de les aigües.

L'opció tècnica de la impermeabilització

Tant el programa de restauració redactat per l'empresa com l'informe favorable de la DGQAI i CC assumeixen, amb biaix optimista, que les aigües salinitzades subterrànies seran controlades. Però ni un informe ni una aprovació no es poden basar en assumpcions i declaracions de bones intencions, sinó que s'han de remetre als fets. Els fets són, agradi o no, que el riu Cardener es salinitza al seu pas pel Fusteret i que la captació compromesa al 2007 no s'ha realitzat.

Malgrat que calen més obres i esforços per captar les aigües salinitzades subterrànies, cal també remarcar que no hi ha cap garantia de resultats complets. Més aviat al contrari, com més lluny de l'origen, més difícil serà captar les aigües salinitzades.

Segons el programa de restauració i pla de gestió de residus que s'informa favorablement, la situació de salinització de les aigües del riu Cardener pot allargar-se fins més enllà del 2090.

Una resolució dràstica i definitiva per evitar la salinització de les aigües subterrànies és la impermeabilització de la superfície exterior de la part actual del runam del Fusteret, anomenada *àmbit A* al programa de restauració. La impermeabilització té el precedent del runam restaurat amb èxit a Vilaforns (Balsareny), sense que s'hagin de descartar altres tècniques conegudes i emprades pel segellat d'abocadors i per l'aïllament d'edificis i infraestructures. Un segon precedent, encara a nivell de projecte, el trobem al projecte d'ampliació del propi runam Fusteret. Aquest projecte d'ampliació del runam preveu la instal·lació de dues capes superposades d'impermeabilització amb làmines de PEAD (polietilè d'alta densitat), semblants a allò que es va fer per impermeabilitzar el runam de Vilaforns, per separar entre el runam vell, l'*àmbit A*, i el runam nou, l'*àmbit B*, i evitar que les aigües salades circulin cap a la base permeable del runam vell.

Cal fer la impermeabilització no només per la superfície del runam vell en contacte amb el nou, sinó per tot el runam vell, sencer, pel conjunt de l'*àmbit A*. Aquest *àmbit A* del runam es mantindria impermeabilitzat, sense generar salmorres i gairebé sense necessitat de manteniment ni atenció fins que aquests residus salins es poguessin consumir per l'obtenció de sal pura amb valor comercial.

Segons el cronograma presentat, i tenint en compte que l'*àmbit B* d'extensió del runam restarà obert i passarà al davant, la data d'inici d'explotació d'aquest *àmbit A* seria al voltant del 2080. El període justifica amb escreix la necessitat d'impermeabilització.

L'import de la fiança de restauració

És del tot pertinent exposar aquí les consideracions i conclusions de la [Decisió 2018/118 de la Comissió Europea relativa a l'ajuda estatal executada por España en favor d'Iberpotash](#), publicada al Diari Oficial de la Unió Europea el 31.01.2018.

La part denunciant va aportar un estudi, l'anomenat estudi FER per la Comissió Europea, que estima els volums dels runams salins de Sallent i de Súria i quantifica els costos de restauració. La Comissió Europea dóna més credibilitat a l'estudi FER que a les argumentacions d'Iberpotash i de l'estat espanyol. La Decisió diu textualment al paràgraf (75):

“La Comisión reconoce que el estudio no sigue las disposiciones pertinentes del Decreto 202/1994 y se centra más bien en las condiciones establecidas en el Real Decreto 975/2009, que transpone la Directiva sobre los residuos de la minería, centrándose en los costes esperados de la restauración. Sin embargo, sus resultados que indican los costes estimados de restauración de cada uno de los yacimientos de Iberpotash se basan en un método coherente y en hipótesis razonables tal como se describe en los considerandos 68 a 73, y, por tanto, son pertinentes para el cálculo de las garantías, también en virtud del Decreto 202/1994, tal como lo demuestra, en particular, su artículo 2.4 h), que hace referencia a los costes de cualesquiera otras medidas de restauración que puedan ser necesarias y que no limita, pues, el cálculo a las medidas enumeradas en los puntos anteriores del artículo 2.”

No té sentit doncs donar més voltes a allò que ha estat àmpliament discutit per la Comissió Europea; no es pot anar a una instància més alta.

Segons aquest estudi FER avalat per la Comissió Europea, el cost de restauració del runam del Fusteret de Súria, amb el volum de residus de l'any 2015, era de 26,9 M€, i sota l'escenari d'explotació i generació de

residus presentat per l'empresa passarà a ser de 38,2 M€ l'any 2035. L'increment del cost de restauració pels residus abocats en un any és de 0,565 M€/any. Per tant, l'import de la fiança corresponent al volum de residus estimats a l'any 2018 serà de 28,6 M€.

Aquest import de la fiança s'haurà de revisar i ajustar periòdicament d'acord amb el volum de residus acumulats, a l'alça mentre es segueixi abocant a l'aire lliure i a la baixa a mesura que es retirin residus o s'impermeabilitzin superfícies del runam. Entenem que és prematur establir fiances d'acord amb el volum de residus l'any 2038, a 20 anys vista, com apunta l'estudi FER, perquè els escenaris de generació de residus canvien radicalment en funció de variables de mercat incontrolables.

Els costos calculats per l'estudi FER i validats per la Comissió Europea per a la restauració del runam de Súria estan en proporció també amb el cost de la restauració de Vilafruns efectuada per l'Agència Catalana de l'Aigua, tenint en compte la diferència d'escala.

En canvi, l'informe-proposta de la DG de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic, proposa per l'àmbit A, el runam actual del Fusteret, una fiança de 1.842.724,3 €, molt inferior als 26,9 M€ estimats per la Decisió de la UE. La raó de la diferència és, sobretot, que la UE considera que la fiança ha d'incloure els costos del control i del posterior buidat d'aquests residus. La proposta de la DGQIA estima molt a la baixa, al nostre entendre, el cost del manteniment de les instal·lacions de recollida de salmorra a l'entorn del runam i no contempla en absolut el cost del buidat dels residus. La fiança proposada per la DGQAI CC fa el contrari d'allò que ja ha estudiat, decidit i publicat la UE, deixa la restauració sense assegurança i incorre altra vegada en ajudes estatals indegudes.

Una segona incongruència en el càlcul de la fiança de restauració és en el termini d'ús del col·lector de salmorres. Mentre al dipòsit de fiança corresponent a l'àmbit A -el runam del Fusteret actual- s'estableix un període de 75 anys pel manteniment dels canals perimetrals i d'una hipotètica captació del Fusteret que condueixen la salmorra generada pel runam cap al col·lector general de salmorres, al dipòsit de fiança corresponent a l'àmbit G -l'ús del col·lector de salmorres en el marc del pla de gestió de residus miners- s'aplica només un període de 5 anys.

Per segona vegada, la diferència de càlcul és substancial; significa passar d'un import per l'àmbit G d'ús del col·lector establert en 1.658.310 € per 5 anys, a un de 24.874.650 € pels 75 anys durant els quals es considera que els residus salins es mantindran al runam del Fusteret. Evidentment, resulta car mantenir residus salins a l'aire lliure en un terreny sense les condicions òptimes.

Pels motius exposats **SOL·LICITA:**

1. La retirada de l'informe-proposta de la DGQAI CC fins a haver atès i resolt les al·legacions presentades, a haver incorporat allò que estableix la sentència penal 242/14 emesa pel Jutjat Penal nr.1 de Manresa el 18.12.2014 i ratificada per l'Audiència Provincial pel control de les aigües salinitzades, i a haver incorporat el criteri pel càlcul de la quantia de les fiances de restauració expressat per la Comissió de la Unió Europea en la Decisió del 31.08.2017.
2. Que davant de la previsió d'estada tan llarga dels residus salins al runam del Fusteret amb generació de salmorra que en part s'escola subterràniament, i que el control d'aquesta salmorra subterrània no s'ha aconseguit plenament, s'opti per una impermeabilització exterior immediata de la part actual, l'àmbit A, del runam. La durada de la impermeabilització ha de ser d'entrada indefinida, fins quan les condicions de mercat permetin l'explotació dels residus salins que la impermeabilització protegeix.

3. Per a les intencions del buidat de residus mitjançant la purificació i venda de sal provinent del runam un cop acabada l'exploració de potassa l'any 2068, i l'abocament de salmorra al mar Mediterrani a través d'un nou col·lector, sol·licitem informes de l'Agència Catalana de l'Aigua sobre l'origen i les concessions, si n'hi ha, pel volum de 3,43 Hm³/any d'aigua sense retorn a la conca del Llobregat que Iberpotash pensa utilitzar durant els propers 30-50 anys, i sobre les dades bàsiques de l'esmentat nou col·lector, amb els seus terminis de posada en servei i de vida útil, i la capacitat d'ús prevista per a l'exploració d'Iberpotash a Súria.
4. Davant dels terminis tan llargs pel buidat dels residus salins del runam del Fusteret, sol·licitem que s'imposi una garantia financera equivalent al cost de la retirada d'aquests residus a través del nou col·lector de salmorres. D'acord amb la [Decisió 2018/118 de la Comissió Europea](#), del 31.08.2017, relativa a l'ajuda estatal (ref.SA.35818) executada per Espanya en favor de Iberpotash, estimem l'import de la garantia actualitzat al volum de residus salins l'any 2018 en 28,6 M€ per a l'àmbit A, l'actual runam del Fusteret. Sol·licitem doncs una fiança mínima de 28,6 M€, només per l'àmbit A, revisable en funció de l'acumulació de residus a l'aire lliure.
5. Comptes clars al voltant de l'ús del col·lector general de salmorres. Si el pla de gestió de residus preveu tenir aquests residus a l'aire lliure durant 75 anys més, caldrà fixar la fiança d'ús del col·lector general de salmorres també per aquests 75 anys.

En la confiança que s'atendran aquestes al·legacions, els saludem ben cordialment.

Plataforma Montsalat

www.lasequia.cat/montsalat

Manresa, 7 d'abril del 2018

Annex 1 – [Al·legació de Montsalat a l'actualització del programa de restauració i el pla de gestió de residus miners de l'activitat extractiva Emerika, promoguda per l'empresa Iberpotash, SA, al termes municipals de Sallent i Balsareny](#) (expedient AE84/0643-02)

Annex 2 – [La salinització per higroscopicitat. El model casolà de la Bola Seca.](#)